

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2849

av Rickard Nordin (C)

Lika marknadsvillkor för energibolag oavsett ägare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ellagens bestämmelser för kommunägda energiföretag så att dessa kan verka på energimarknaden på samma villkor som energiföretag med andra ägare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Energibranschens medverkan är en absolut förutsättning för omställningen till ett resurseffektivt energisystem. I EU:s energieffektiviseringsdirektiv från 2014 betonas särskilt energiföretagens roll inom energieffektivisering. Energibranschens engagemang krävs också för exempelvis fordonsflottans elektrifiering, effektiv energiåtervinning av avfall och utbyggnaden av smarta elnät. I Sverige ägs en betydande del av energiföretagen av kommuner. Dessa företag har idag mer än 2 miljoner kunder och omsätter närmare 50 miljarder kronor per år. Det kan på många håll ifrågasättas om en kommun ska äga företag som agerar på en öppen och konkurrensutsatt marknad. Så länge de gör det ska dock förutsättningarna vara likvärdiga. Svenska kommunägda energiföretag har nämligen inte samma förutsättningar att verka på energimarknaden som privata och statliga aktörer eller utländska kommunägda bolag.

Idag finns en specialbestämmelse i ellagen som gör att kommunägda energiföretag undantas från kommunallagens regelverk om affärsdrivande verksamhet. Detta gör det möjligt för dessa företag att verka inom traditionella områden som produktion, distribution och försäljning av energi. Författningstexten är emellertid inte anpassad till den rådande utvecklingen på energimarknaden där energiföretag förväntas verka i nya roller. Det handlar exempelvis om att erbjuda energieffektivisering, energilager, effektstyrning, infrastruktur för elfordon och liknande tjänster. Sådan verksamhet är oerhört viktig som en del i omställningen av energisystemet. Tyvärr har kommunägda energiföretags engagemang ifrågasatts utifrån oklarheterna kring gällande regelverk.

Osäkerhet kring tolkning av gällande lagstiftning har lett till att vissa företag valt att enbart hålla sig till traditionell energiverksamhet. Så länge det finns kommunägda energiföretag är det viktigt att även deras kunskap och kompetens tas tillvara i den gröna omställningen. Att lagstiftningen ska missgynna en ägare, i detta fall kommuner, framför andra blir inte rimligt. Risken blir att kunderna till de kommunägda energibolagen får en sämre tjänst och minskad möjlighet att vara med och ställa om Sverige till ett grönare samhälle. Regelverket står dessutom i konflikt med EU:s ambitioner om energibranschens roll som pådrivare av omställningen av vårt energisystem.

Det nuvarande undantaget i ellagen bör tydliggöras och breddas så att svenska kommunägda energibolag fullt ut kan verka på den moderna elmarknaden på samma villkor som privata, statliga eller utländska kommunägda energibolag.

Rickard Nordin (C)